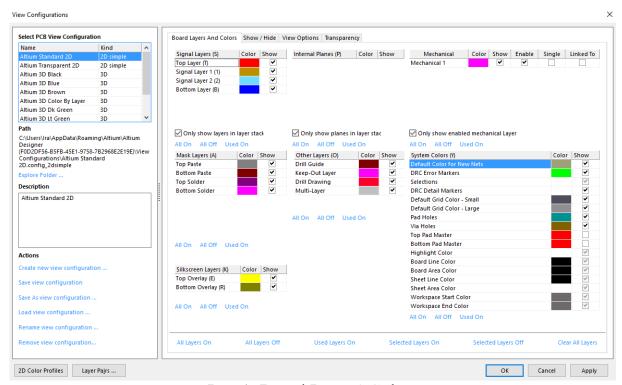
ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №2.3

Тема: Створення багатошарової плати. Правила трасування ДП.

1. Налаштування шарів друкованої плати.

Як відомо, при розробці плати робота виконується з декількома шарами, топологія провідників на одних шарах, пасти, маски — у інших.

Для перегляду усіх існуючих шарів проекту та керуванні їх відображенням нажимаємо **Design > Board Layer&Colors** (Puc.1.).

Pис.1. Board Layer&Colors

Усі шари об'єднуються у групи:

- **Signal Layers** (сигнальні шари) використовуються для створення топології провідників;
- **Internal Layers** (Екранні шари) використовуються для розташування внутрішніх полігонів землі та живлення;
- **Mechanical Layers** (Графічні шари) використовуються для допоміжної графічної інформації, наприклад контур плати і т.п.. Інформація з цих шарів використовується під час створення креслень;
- Mask Layers шари паяльної пасти та захисної маски;
- Other Layers додаткові шари, які містять інформацію про зони заборони, шари з інформацією отворів на платі;
- **Silkscreen Layers** шари шовкографії, які містять інформацію для маркування плати;

- **System Layers** (Системні шари) – тут відображені кольори фону, сітки, з'єднань і т.п..

Робимо доступними шари Mechanical 1, 2 та 3 для відображення контура плати та додаткової графічної інформації. Для цього прибираємо галочку на Only show enabled mechanical Layer та біля Mechanical 1, 2 та 3 ставимо Enable.

2. **Design** > **Layer Stack Manager** визиваємо вікно для налаштування параметрів шарів плати (Рис.2.). Тут можна виконувати додавання нових шарів, керування їх положенням у стеку друкованої плати.

ve Load Presets	▼ □ 3D						rs) (21		Layer Pairs
	Layer Name	Type	Material	Thickness (mm)	Dielectric Material	Dielectric Constant	Pullback (mm)	Orientation	Coverlay Expansion
	Top Overlay	Overlay							
	Top Solder	Solder Mask/Co	Surface Material	0.01016	Solder Resist	3.5			0
	Top Layer	Signal	Copper	0.03556				Тор	
	Dielectric 1	Dielectric	None	0.32004	FR-4	4.8			
	Bottom Layer	Signal	Copper	0.03556				Bottom	
	Bottom Solder	Solder Mask/Co	Surface Material	0.01016	Solder Resist	3.5			0
	Bottom Overlay	Overlay							
Total Thickness: 0.41148mm	Add Layer	Delete Layer	Move Up	Move Down				Drill Pairs	Impedance Calcu

Рис.2. Налаштування параметрів шарів плати Layer Stack Manager

Для задання правильних параметрів, необхідно визначити структуру шарів, а також технологію виробництва плати – товщину фольги для кожного шару, типу й товщини діелектрика.

Кнопка Add Layer додає шар (Add Layer додає сигнальний шар, Add Internal Plane – екранний шар).

На практиці для серйозних розробок необхідні багатошарові друковані плати, оскільки:

- вони дуже зручні для проведення живлення й землі. Зазвичай, живлення й землю розташовують на внутрішніх окремих шарах плати. Й виконують їх у вигляді полігонів («полігон» це велика ділянка на платі, яка покрита металізацією)
- живлення й земля відокремлені від сигнальних провідників, а це суттєво спрощує трасування провідників
- між полігонами землі й живлення з'являється розподілена ємність, яка зменшує високочастотні завади
- краще видалення електромагнітних, радіочастотних завад завдяки ефекту віддзеркалення
- рівень випромінювальних завад менший ніж в двошарових

У лабораторній розглядається створення четерьохшарової плати:

- верхній та нижній шар сигнальні провідники;
- середні шари використовуються для проведення живлення та землі. Додаємо два внутрішні екранні шари **Add Internal Plane**, вводимо їх назву (Рис.3).

Layer Stack Manager Save Load Presets ▼ 3D **9** (2) **2** (3) (3) Custom Dielectric Constant Dielectric Material Layer Name Thickness (mm) Solder Mask/Co... None 0.254 Solder Resist 4.2 Top Overlay Overlay _ _ _ _ _ _ _ Top Layer Signal 0.03556 Dielectric 1 Dielectric 0.254 FR-4 Core Internal Plane Copper 0.036 0.508 Dielectric 4 Dielectric 0.127 4.2 Prepreg Vcc Internal Plane Copper 0.036 0.508 Dielectric 2 Dielectric 0.254 4.2 Core Bottom Laver 0.03556 Bottom Copper Bottom Overlay Overlay Mechanical12 Solder Mask/Co... None 0.254 Solder Resist Add Layer ▼ Delete Layer Move Up Move Down Drill Pairs... Impedance Calculation... Total Thickness: 1.28612mm Advanced >> OK Cancel

Рис.3. Чотирьохшарова плата, вікно Layer Stack Manager

Для усіх шарів задаємо їх властивості (товщина для фольги, товщина й діелектрична проникність для заповнювача та захисного покриття). Вибір товщини виконуємо так, щоб загальна товщина плати була приблизно 1,5мм.

Нажимаємо ОК.

Якщо в Вашому проекті необхідно використовувати на одному шарі декілька «заливок» різних ланцюгів (наприклад, коли присутні різні напруги живлення та/або аналогова й цифрова землі), то створення описаної раніше структури не є оптимальним. В такому разу, створюють шар для живлення сигнального типу. А на ньому вручну створюють полігони. Створення полігону описано нижче.

3. Створення класів.

Якщо для розведення плати потрібно задавати якісь особливі параметри, то спочатку необхідно створити клас з необхідними об'єктами (ланцюги, отвори і т.п.).

Далі наведений приклад створення класів для живлення та землі. Їх створювати непотрібно, тільки ознайомитись.

Командою **Design > Classes** відкриваємо вікно **Object Class Explorer**:

- Net Classes. Додатково до стандартного класу All Nets створюємо ще два:
 - Power, сюди підключаємо Net (+3.3V);
 - GND, сюди підключаємо (Gnd).

4. Створення правил трасування.

Командою **Design** > **Rule** відкриваємо вікно **PCB Rule** and **Constraints Editor** й створюємо правила запропоновані нижче (вони можуть бути інакшими для кожного проекту), які відповідають 5му класу точності.

Для додавання нового **правила права кнопка > New Rule**. Для визначення чи зміни пріоритету правил - **Priorities**.

Electrical:

- Clearance (правило для зазорів).

Для стандартного правила Clearance встановлюємо Minimum Clearance = 0.1 мм.

Routing:

- **Width** (правило ширини провідників).

Для стандартного правила з ім'ям Width:

- Where the First object matches = All;
- Min Width = 0.1 mm, Preferred Width = 0.15 mm, Max Width = 0.2 mm.
- Routing Via Style (правила для перехідних отворів).

Для стандартного правила з ім'ям Routing Vias;

- Where the First object matches = All;
- Via/Hole Diameter: Min= 0.6/0.4 mm; Preferred= 0.8/0.5 mm, Max= 0.6/0.4 mm.

SMT (правила для компонентів поверхневого монтажу):

- SMDToCorner (відстань до першого вигину).
 - Where the First object matches = All,
 - Distance= 0.2 мм

Manufacturing (технологічні правила):

MinimumAnnularRing (гарантована ширина пояска):
MinimumAnnularRing_HoleSize
Minimum Annular Ring = 0.1 mm

- **Acute Angle** (значення гострого кута між провідниками) AcuteAngle, Minimum Angle = 90 (заборона гострих кутів).
- Hole Size (діапазон значень діаметру отвору)

HoleSize (для всех отверстий);

- Where the First object matches = All;
- Measurement method = absolute;
- Minimum = 0.5 mm; Maximum = 2 mm

Placement (правила для розміщення компонентів):

- ComponentClearance (відстань між компонентами).
 - Where the First object matches = All;
 - Where the Second object matches = All;
 - Check Mode = Quick Check;
 - Minimum Horizontal Gap=0 mm.
- 5. Переходимо на шар **GND**, натискаємо на ньому двічі мишкою та обираємо ланцюг до якого буде здійснено підключення полігону (**Connect to Net > GND**). Аналогічно підключаємо живлення. Якщо живлення створено окремим сигнальним шаром (наприклад, коли використовують декілька різних ланцюгів живлення), то створюємо полігони.
- 6. Створення полігонів. **Place > Polygon Pour** у відкритому вікні обираємо тип **Fill Mode > Solid** для повної заливки. Задаємо параметри, ім'я полігону та підключаємо до необхідного ланцюга. Після натискаємо ОК й обираємо область, де буде розміщено полігон.

Наприклад, якщо два різних живлення на схемі, то можна зробити шар живлення умовно поділеним на дві частини (один «прямокутний полігон» на перше живлення, інший – на друге).

7. Після виконуємо трасування провідників. Вручну (Interactively Route Connections) або автоматичне (Auto Route > All).

Перевіряємо правильність та оптимальність трасування провідників, при необхідності виконуємо редагування.

Для видалення трасування провідників:

Route > Un-Route > All

Завдання

- створити четирьохшарову плату
- згенерувати специфікацію
- надіслати на перевірку плату (у форматі *. PcbDoc), специфікацію.

Після перевірки потрібно виправити усі зауваження.

Захист лабораторної

- створення плати
- відповідь на питання по лабораторній роботі

Оцінювання

- 1. Виконання завдання лабораторної роботи **5 балів**. Повторна перевірка відіймає від максимальної оцінки **1 бал**.
- 2. Захист лабораторної роботи **5 балів**. Повторний захист відіймає від максимальної оцінки **1 ба**л.

Загальна оцінка помножується на коефіцієнт **0,5** та вноситься у рейтинг по дисципліні.